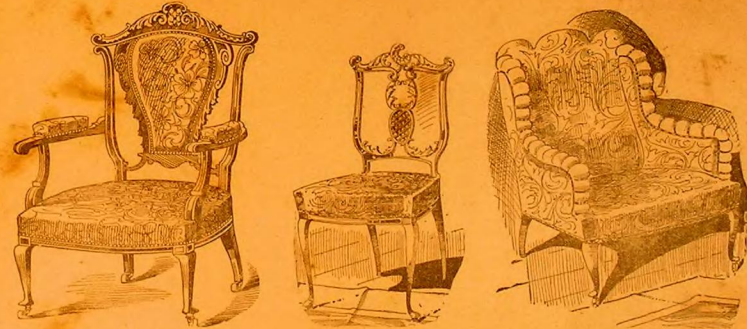
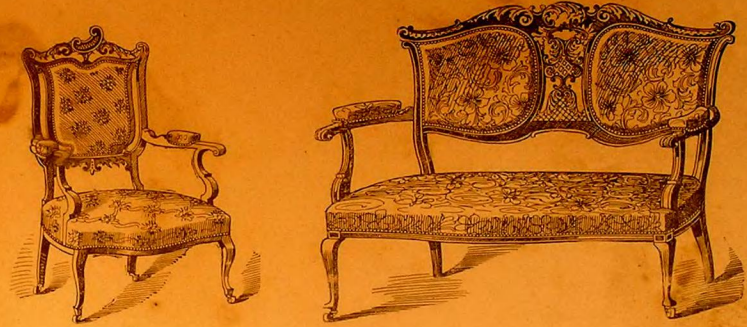

لك اولغنده طوغرى بولده فرانسه سفارتخامسى قارشوستنده مشهور بيكرلك يكي منازمى

Grand Magasin G. BAKER, Grand'rue de Péra.

سالون ايجوده، شاق اولمى ايجونه، نيك اولمى ايجون (ماركينه وي) ميم اولتان يكي موبيله ل جاب ايلدندور.
بولجاق ايجك بئكوز وار ايسه بيكر منازمته يكي وارد اولان ساظه . صندوق . باول وسار ملومه شريفى بدمه مشاهده ايليسكز.
ارككوزه وفادندره محضوس نيشاق بوين و آسرما معدولاندن مكمل لاسككاز بيكر منازمته وارد اولدندور .
هر جلدن دهر چيشتن قادنلر مخصوص نيشاق اوتاقن قانلر — دافا چيهدلري كوكشدرمك اوزره — اسقانلر مريوسلر شيفلر
قانلر قانلر صولر غره اديلر كئافانلر سان بصلر و اومودن ممول قانلر ايك ايله بو قاروشيق هر چيشتن قانلر ايكيل بولسره .
يكي منازمته بو دمه ايتخاه و نيك اولمى و دوار اولمك لره مخصوص اعلا و نقيس مارو كنلر وارد اولدندور .

مَعْلُومَات

ادبي و فني هفتلى جريدۀ مصوره

MALUMAT

Revue hebdomadaire illustrée littéraire et scientifique

مبلعه و اداره ختمسى — استانبوله باب عالي جاده سنده نومرو ۴۰

DIRECTION et ADMINISTRATION
Avenue de la Sublime-Porte No. 40

No.
357

عدد
۳۵۷

اشتمسى ۱۰۰ پارۀ Le Numéro 100 paras

شرائط اشترا :
 دوسال دولت نامه ایچون :
 شایک ۱۱۲ آق ایلی : ۸۰
 غرضدر
 اجدادینجهسی بولان ۵۸۰ ایچون
 سینهکی ۳۶۰ آق ایلی ۱۸ فرقه
 بون دوو سیه بون شایک
 ۱۳ دولدر
 آبره پای پشند
 املانی بیره طری ۳ فر شد

معلومات

مطبعه و ادارتنامه سی :
 باب عالی جاده سنه ۴۰ نومرد
 دیرمه مخصوصه
 *
 بمورداده و بحیره منقلمه نوع
 خمومات ایچون فرقه صاحب
 شتاری ماملور
 محطه ایچون اتندی حقیرلر نه
 مرادمت بائیلور

Le numéro 100 paras
 DIRECTEUR-PROPRÉTAIRE
TAHIR BEY

ILLUSTRATION TURQUE MALUMAT

نسخمی ۱۰۰ پاردر
 DIRECTOR ET ADMINISTRATION
 40 Avenue de la S-Fort, 40

دولت و ملکات مملکت خدمت ایدر و هفتده برده منصور اولدرق نشر اولور

اتمام آثار مروره و متکوره حضرت ملاخانی ایدرین خدیجه حجاز نیور بولندن سایه مؤمنونیه حضرت نایدرا اعطیده بوکره انشای اتمام اولان درما - زرقا قسندک جلوس منبت مونس جناب مولانا بوم مسودینه معادف ۱۹ اگستوس سنه ۱۳۱۸ ده ختیا اجرای رسم انشای نامینه بونک درعا استانبولینده صورت توتی

La station de Deva, le jour de l'arrivée au Irine de S. M. I. le Sultan

اجزا دوسی محمد کاظم

بکی جامع شریف نردانلاری قارشوشنده ۱۶
 هر نوع اهزای طبعه و کچیبه و ادویه مختصره
 و مدن سولری و کشمشور اوکچیز طریبات فرایمه
 زینک لوانته و کولونیا و ساواری تازه و غنیم
 اولوق ملوردن و برانکده شامنه و ماموسیان
 شات اورویا تک مهم و معتمرا اهزای طبعه فرایمه
 لرله ابرالده بکده و ملطره سیار شایک آلا سرشته
 ایدر ایدیلر .

طوغرود رئیس

سردمان اسرای اسلامه دن و دون سلهای
 قهرمانلردن طوغرود رئیس کنتکنت توغات
 حربی اچنده بکیش اولان حاجی حاجی بوسکا
 تاریخچه و مشاهیر ایدرین (علی رضا سنی)
 بکی افندی طر قسندک خوش سراویب کزینک
 تحیر اولوشدر . بیاتی ۲۰ غرضدر .

انسان و اخلاق

بوسرلمه ایله تحرییر و نشر اولان رساله عل
 جلیل الخلاق روسی و زیدمسی مفادنه بجه بیانات
 مهمه خای اولوب انسان کمال اولوق ایچون
 اولادینه عینی اولان بدو لر یواری هرکدن
 اول معلومه و اشترایه شتایل اولری الزمدر

باب عالی جاده سنده (۴۲) نومردول طاهر بک
 کتبخانه سنده ساتارلن کتابلر کله فرستی

- ۱ ۲۰ خلافت مطبوعه اسلامیه
- ۲۰ تکریمتکامل علی
- ۵ نوسال معلومات
- ۱ : تاریخ عصر حضرت پادشاهی (منظوم)
- ۲۰ : معالیه اسلامیه (عابدین پاشا)
- ۱۰ : مدافعه
- ۱۲۰ : استعلائی اسلام (فاطمه علیه)
- ۱۲ : احوالات مؤانسانات عسکریه عتیبه احمد مختار
- ۲۰ : سرخ آتشلی صیرا طوبیولی
- ۲ : رهبر عمران خراطه ایل
- ۲۰ : رهبر عمران (ذیل)
- ۱ : داستان ظفر (منظوم)
- ۲۰ : قیل نامه دولیات
- ۲۰ : ذیل
- ۲ : تمدن اروپا (عریجه)
- ۱ : شرح قزلب
- ۱ : موعظه معلومات
- ۲۰ : انسان و اخلاق

ارککوره مخصوص اشیا
 خالص شکر دن معمول قاتیلار بوجور ایدر ایدر
 و چور ایلر و بطایبلر ایچی توبیل یان دولتر
 ایسک ایله بوک و ساق ایسک قیده موس و بوک
 تن قاتیلاری و ایشله و زینکلی فریک کولمکزی
 فوریه طاقلری اون سکر سیار اتون قایله
 تول دکتری غایت سوزک موده بیون یاغیلر
 ایشله تک کان آبدست و توبیل حویلر غایت کوزول
 کتان چور ایلر و مندیبلر سوزک موده شیشیلر
 سیاحت ایچون توالک طاشقار بوک پوی
 یاغیلر خالص کاتاندن معمول فرایمه ستره ط.
 قزری غایت کوزول یازلیک الدیولور .

سنت جیتریه مخصوص هدیهک اشیا
 یازی طاقلری عظمه دروننده چنال بیاق
 طاقلری عظمه دروننده لوانته طاقلری زایون
 واری کیمبله و انواع دروا یازی ایچون کالفاق
 بوکا مائل اشیا غایت اهورن مایه ایچک اوزور
 ایدر حاتم وینک ایدر یلمزمه معازره عاجری بک و دونه
 شایب مملکوری غنما ایچک اوزور تشریف
 ایلری خاصه تنی و حیا ایدر .

کفکار مغازه سی

در کتوردی ضیا
 مظاننه تمام جاده سی نومرد اولور
 بو دغه کتایدنه موافق اولدولر کفکار
 مغازه سی عظمه مشترک لیزردن کوردیکتیز رفیق
 اوزورنه مغازه مزده موجود بولان اشیلاردن
 بکتر ایچو یازالی فلر اشیا بی ۱۱ غرض بیناه
 رفات ایچون میدان فرودنه چتارلشدر
 بالاده موجود چشیدلر سزدن مامدا مغازه مزده
 موجود اولان اشیا :

— قاتیلرله مخصوص —
 اشیا یا بوکندن قشای بوک و ایچکی پته لر
 دنه کلار سوزک موده قاتیلار اوزورنه دروغو
 کتکلاز ایچکی بوکلی سطحی اوموز ایتیلری
 سوزک موده بیون ایچون مسود بقیه لفر خالص
 بوکدن معمول بطایبلر غایت سوسلی شتایل
 چور ایلر انکیز و فراتر یاشته لر و توبیل بیاش
 یازورنده قاتیلر دولر ایچک قاتیلار ایشله لی ایچک
 مندیبلر ایچک چور ایلر ایشله لی کتان اوزورنه
 ده توله کولمکلی ایچکی بوکلی قاره له اوزورولی
 یازور و آل جانقلری اون سکر عیار اتون یازلیک
 و حبیب ساتاری ، غایت سوسلی ایچکی چوراب
 یاغیلر ، تابغاصمدانی و توبیلی یاغیلار اول سکر
 عیار اتون قایله کله کار بوکوز کله لالی دن وارده
 طراقلری و انواع دولو سو طاقلری توبی و دوو
 و آتوردول شیشیلر .

چای طاقی تزین ایدر بکوره مزده
 غایت آسری بو زردن ایچکی کبه انکر ،
 کبه انکر و هر نوع چاشنارک انک کسکی بومه
 (کتکدار) مغازه سنده احتضار قلمشدر . سیراش
 اوزورنه اولمی ایلده هر یسیده و هر نوع موداده
 اعمال ابرال تلور ، سیار شکر بوکده بکرمیسی
 بیون اولور و دنیایسی جن تبلیه لده آلور .

چای طاقی تزین ایدر بکوره مزده
 غایت آسری بو زردن ایچکی کبه انکر ،
 کبه انکر و هر نوع چاشنارک انک کسکی بومه
 (کتکدار) مغازه سنده احتضار قلمشدر . سیراش
 اوزورنه اولمی ایلده هر یسیده و هر نوع موداده
 اعمال ابرال تلور ، سیار شکر بوکده بکرمیسی
 بیون اولور و دنیایسی جن تبلیه لده آلور .

عشق مکتوبلاری ..

۲

سنا ، شجور و اسیر پر کوزه ساکن ؛ دکترلر ، دین و صامت
برنشیند عشق بنه ایوردی ؛ برار ایصالی ؛ بر یاغودولی کون ...
تذکره مفاذنی ایزدینک شبتانی بر مدت اوقومق ایلک بیتی شی .
اوشی ذقنه اوقی اوزده اوقوی ایستدم . سرین پروژنگار اویته
و مطرکنکونجی حالیکارلار ایشاع ایلیپوردی . رضان عشق تک حسن
خسرنایلیک یوکا بانم . سوکره اوردوم . آه ، یوقی یازما یایلیک .
سنی الماتدینم حکم ایلدیر کونجی کاشیلر سویلیپورسک .. رحا بندم
یولاندی دن نورنار . سزه ، سزایوخ ، شی اوزمیکیز ، سوکره و اولام .
باقی یولولار دن دوشن غمز و کوجوک دامالار سلطع دییاده ، عشقلر .
حازر لیاپور . روزگار قوملار اوستمه دوشن ییشیل فسق کولکبار لیه
اوتیایور ؛ یولارد سنک کبانلر بر تامل و تاملکن وارظن ایلیپوروم .
اوت ، سن جاملرک آتدنه بی اوزمک ایچین واسطلار دوشوشته ؛
نقط ؛ غرور اوشونجی یولیه یوقدر آخیرجه اوتیپوروم .
مادامک سوپوروم ، مادامک عشقنه یاشاپوروم یوقنی . سن
ارککتک . بی ، بی ایسه قالدین . بی اوزمه ، اوشوشته ؛

۱۰ عونی

مقاله مخصوصه

شعر و اناشاده رضوخ

« ارقا » ایله « مصروف » وادب « دوچ ایلدک اوزده ارسال
اوانان آثار منظوم و نثری کئی کون شایه تدقیق زنده
وانان ز دات معار شجاه اوله ایش و بیستیلرینکده تصحیحی
رجا ایلمشک .

میر مومی ایله آثار مذکورده یگان یگان نظر تدقیق
کیتیردکن و بر قاجنی آیریمق اشقا بلکن سوکره دیکر لر شی
تصحیح خنوشنده اظهار عجز ایلمگ لر شی . چونکه بر شی آکلایه
« قارشی بلایان دیا بارک » :

« پریم ، سزادده دقت ایشیکک ارامی ؛ ارقا ، ق ورفن
و ایددودیکر هفتاق غز نارهده نثر ایدیلان آنگار منظوم و مشهوره مک
جهلی شی اوقویوروم . بونرک ایچنده حقیقاً شایان استفاده اولر
اولدی کئی شی خوشه کیتیندی ده وار . خوشه کیتیندی
اکثری آکلایه مایانلردر . بیلامن « ایچون » مبتدیلمردن
بعضاری اوله اولر یازدیولرک . بونلر برده دکل . اون کره
اوقوشنه بر شی آکلایه یولور . چونکه طمرا ق ایفاط ایله مالی .

بر فکر ادبی یوقی ، وضوح یوقی ، حال یوقی ای یازمق ، ای
دوشونمکده نقتدر ، معنای مقصود آچیق و کافتمز اولدیق کوشتملی
شرطلدر . کرچه بقدر واضح یازیش اولورسه ، افسون برآرادنی ،
آدمک نکلی ، آدمک معنای آثار ادبیه مطالعه سیه اشتغال
ایتمن . ادبیاتن ذوق الملمن بر آدمک آکلایه یوقی طبیعیدر .
قدس سزایچه آثار ادبیه مطالعه سیه اشتغال ایش ، ادبیاتن ذوق
آلدن . آثار ادبیه نایه آرزوق نشرایه ، بونلر بر آدمده بر شی
آکلایه مزینه « اثر کوزل اما او آکلایه یولور » دیکله مزیا « ایشته
مبتدیلمردن بعضیلرینک اولری ایلیوم بو یولددور . برکه دکل
اون کره بیه اوقوشنه بر معنای مقصودک قانیه آکلایه یوقی
ایشته و اترایه لیمدر » .

میر مومی ایله آکلایه یوقی دیکه اوله ایشیک اولری دقتی
تحریر دخی اوقودن سوکره آتدیه بر شی آکلایه یوقی بیان
ایندیلر . نهایت نیک دولو هوسلار ، اوزلورله یازیلدنه شهمن
اولیان اولری یازی سینه آتته یچور اولوق .

قیلحقه کرک غز ناره مزده کرک جراد موقوته سارده آتار
ایله ایشته منقار . جیم دقت اولان و اترکدر ک ایصاله نظر
مبتدیلمردن محصلو شی و غز ناره اولدی آکلایان اولرک
بعضاری شعر و انشاک ایلمن ، ای اسایل خواصندن بری بوتان
وضوح و عذوق و دقت یوزدن دقتله اوقوشنه مقبومه انتقال
بدهقان اوله مبتدیلمردن قور یولور . برآرادنی نامت شی بر شی اوقوشنه
تربایلیپور اوزده هرکم اولورسه افسون - قیلدر . چونکه بر شی
آکلایه یوقی ایچون اوقویور . یوقنه آکلایان برآری اوقوشمن

به کئی وقته استحصالی ایدیلر ؛ « هج » دگی ؛ بر شاعر ، بر غز
نصود ایله یه مزیکه نثر شی ، نثر شی ، حکایه لر شی ، شعر لر شی ، غزل لر شی
حکایه یولیلر ایچون یازیبوروم . بولردن دت کئی ، بش کئی
آکلایه نثر ایچون کاتب ایدر . دیون ، دیکه بیله آک یوسوندی

جالب خنده استخفاف اولقدن باشقه بر شی « اشخ ایتز » .
معلوماتک « ادبیات » سرنامی آتدنه یازیلان سطر لر بش
اون کئی ایچون یازنار .

شعر شی یاران شی ایچی کیتیک بکنمشی ، اوشورک ، اوتورک قیتی
ایچون بر معیار اوله منر . آک ایچون کره یازیلان اولر دده اناوشوخه ،
شعر و انشاک ای اسایل خواصندن بولان وضوح دقت و رعایت
شرطلدر . هله ادبیات سرنامی آتدنه یازیلان شعر لریک ، نوزک
هر ، مضارعده ، هر سطر لده وضوح ک سهای دلاوزر ایشون تجلیساز
اولیلدر .

یوکون ایدی قیغ و استفاده مزده طولون « شعر ادبی »
وه کتابم « کلبانی حردنمک دیکار کئی یازیلان مقصد معلومات
و تجارب و مطالعات . بر دربر آکلایه یوقی کئی عدم احتیالی درجه امکانه
کثیرمک وضوح افاذهده مقصد شی تدویسات و مقصد شی
رلی برینه صرف ایتمک اولدی ایچون یازدینم شیلر ده وضوح

ادبیات

اعتراف

ایستدنه سن بون شهر لر شی ؛
بنده و یردم فقط تردده .
اوقودک آری آری هر بر شی ،
سوکره بر خنده دودله

یک دوندک .. دیکلک : مانیکسه
قارشیدر ساژ اولدینک شفقت
شهباز ، بونرک بوکون برینه
باشقا بر حرمکنده وار .. البت !

بیایم ، کترک نه اولدینق ..
سورویودک دگی ؛ سن چیچک !
هانکی شعری زیاده سو دیکم ؟

دیکه ؛ شیدنی بن اعتراف ایدرم
نیم اک ساده اک کوزل شعرم
بر خطابکدر آه ؛ سو دیکم ..

جناب

اوکا داژ

نهدر طور یوقده بو حسن دل آرا ؟
بوتون اطراف بر نور صباحت
بوتون اشجار ، مزهر ، افق و نهار ..

طبیعت شوق ایچنده . مهر اور
سویه بیک ریزه المی دوشش
صاری ، مور ، قمر شی .. دیکن چیچکلر .

اونور دیدق یوق لکن یورده
اوخل زر ، ک حسن بی نهادر
اوکل کعشقی بر شوق و سفادور .

یک الهام شعر ایدن کوزله
بیلمه کر ، ای حیات شرم منر ؛
بکا هر کس کال حیرته .
نهدیور بیلمه کیزک حیرته ؟
یوکا سز مطلقا کولر ایلدینر !

اوت ؛ هر کس دیپوک : بیلمه سن
نه چایوق یولیه شاعر اولدک یا ؟
اینانماز بوجاله هج ، اسلا !
شاعر اولوق قولای دکل بردن .

پلک یازیق ، هبسی .. هبسی بیکابه
بوحیات تریه عشقه بوتون .
بیلمه یولورک شعری بن هر کون
یازارم هب بقوبده کوزلرک !

یک الهام شعر ایدر هر آن
چی تمسخر ایدن اوکوزلر کز
طاییم بن معزز اولری ؛ سز ،
سوزمه اعتقاد ایلدک جانان !

کوزلردک عشقه هب داژ
دو کلبان شعری آه بن بر
طوبایوبده صاحبم ای دایر !
فصل اولام کر ییده بر شاعر ؟

احمد ستار

محمد بها

نور دقت واقعا ابدى سەكە ذاتا سايە جايلى پىمىلى شىرپاز اعظمىدە سىماق قىيامىك تاقالى خارقى ئالەمدىكى مۇناسىپتەر شىرپاز كاله داخلىل اولان غىبانى ادايتماق تىمالى ورتقىنى نقتە نقتلەندىن اودىرجه خدمت ايتىش وەر كىسك سۈە سوۋە اوقۇرېچى ائزلى وجودە كىرىش اولوزۇ .

محمد آصف

كۆچمە كىتاب

سۆك كىتوب

ئىچىردى؟ سۈيۈپ! دەشتقە سۈيۈپ! ايشتە كارغا ايلدىرۇم . سىناق ، خايزىر چوچىكى ئى بولۇپتۇم . — سۈيۈپ! ئىچىردىمىز او سۈككەر ، سۈككەر ، يۇلارمەن ، دارمىق ، دارمىق ، سۈككەر ، سۈككەر ، او چوچىقلىق ، او خىرىقلىق ، اوسودار ، اوچىنەن ، او مانلىق ، — سى او كوزايشلى؟ اوف! .. بوتون بولار ، سى بىر نام بوش غايۇدە ياشان بولۇق ئامالدىكار ئىچىردىمىز ... ؟

اوت ، سۈيۈپ! ايشتە سا بولۇپتۇم . بو قىدەر غىروم مەخت اولان ئىچون نە يلىم ؟

سى ئىلك كوردىم ، ئىلك سۈدىم ، بايلىم ، مەفكرى كوردان سۈدۈلدى كوزلۇك نەكە آستىق آلتىدە ئىلك تىزۈمك ، او كوزى سى كوردىم او كوزدىن پىداى مۇناسىب ايشىدىكىمز او كىمە نەقەر سى كوردىم لىيال سۇلارنى ، سۈككەر پىداى مۇناسىبىنى مەختلر ائىك سى بوم سىر ئاكدە ، سۈككەر دىل خىلاك بىلە مەتدار قاندىق بو قىدەرلە ئاساسلاشقىدە شو سطرارى يۇزاق كوردەك بىلە زوم كوردۇم . سىلەسەك! ، اە ، بولارنى وقت وقت دوشۇنكەن ، ادىمىرە تىرادا ئىكەن دەلو برفوق سى ايشىدىكى .

دەلو مەلارە ، ايدىلار دوشىدىكى ، خىلاكى نەقەر مەن دەنمىس ايدەك سۈككەر دەلو آغلايدىمى بىلەن ، بولارنى بركۈسكە ئىچىم بىلەن كەكەك آچىردىك سۈلەيت شەققە ، سۈيۈپ قانە ، سى سۈدىكە ، بىك سۈدىكە ، سىك اچون ، ياللىك سىك اچون بىشادىمە اغنايد ايدىك اوغىرى . ادرى ، او افضالار او توتىردىك ، اە ، بولمىك اولسەيدى ... اوزمان بىر بىر ايدىا سوچىكزى غەبىلە ، چاللىلە نامەن ايدىر قەدرىك بىر ايكى سە اول آقشوش بوخوزايشە تىمام ايشىدىكى او نام علوى غرامك سىنەك ساف ورتقەنە ايلەرق ايكى غەشىرە كى ايكى توم سىرۈش جىنايت بىدق . اوت ، ئىلك ، ئاسىبىزى مەختلر ائىك سى قىل بىلەن يادىم ايشەيدى ، شەمدى شو سطرارى يازمە بىلە زوم كوردۇم :

سارى ، سولمون كاندى اوقۇرېق مېيىلى اولوز وىتەم بىر ذوق حس ايلدىرۇم . اومكتوبلر اذكارتىق وىچىكىدەر . آئزى قوشۇمىدە ، نەقەبىك اوستىدە ساقلانۇرۇم .

محمد آصف

قورال كۆچمە كىتاب

غەزى : لەنەرت

آلەمبە كىرغىنى طەندىن

[كىچىك نەمىزەن مابەد]

ايلرى قەردولار ك وظيفىمى سىز وىمخاھلە ايلدىكى قەلمبە ، دىشنىك مۇمىنە وىر كەنە دائىر مەلومات بۇمك واستاخىدە بولۇن قەلمبە ئىخت ائىتدە بولۇندىقۇدەر .

ائىت خىدمەت نامى اجرائى كىف خىدمەت حس سۈرىدە اجرائتە واستىدەر . كىف خىدمى سۈرۈشكە ، ئىت خىدمەتە بىرادەك وظيفىمىدەر . بولكى سىنىف بىرىنىك وىقشاقى مەكەل بىرۈىدە ائىك ائىلىدەر .

۲۸۹ . بىرۈىرىش اجرائىدىن سۈركە كىچىك ئىچىمكە اچون توفىق ايدىن وارىتى كۈن بىلە بىرۈىشە دوم ايدەك اولان بۇقەمە ، ائىقال ايلدىكى مەللك ائىت تۇرپان اغا . بىلە بولارى ساھتە واپىلى بىر اقۇدەر بىر طاق بوستىلر افراز ايدىر كەك غىت سادە بىر ائىت تۇرپان ائىش ايدىر . نەكەم خىرا مەخارىپتەدە على الموم بۈسۈنەكە كەك ايدىلار . دىشنىك غايزىق بولۇپتۇ ئىدرايمەكە اغنايشە زوم كۈسۈر .

۲۹۰ . (بىر خەبەر اول واپ سۈركە) دىشنىمە غايت يقىن بولۇپتۇسە ، قىطبات استراحت ئامالزىدە بىلە دائىم اغنا بىلە خەبەر ومەيا بىر خالە بولۇمكى واپلاخۇر خەبەر بىلە بىلەك اچوندا ايرىدە بولۇن مفرۇلر كرى بىر آئاندىن ياللىكزە ئىسە اچىلغان نەقز خەبەر بىلە خىلى ايلرى قەردولر خىلى بىر نە قىتالوزور . بىرخى خەدە بولۇن مفرۇد بولۇنك دائىم اغنا بىلە خەبەر خالە بولۇنقۇ ايلردىن (كۈچۈك شايىق بوستىلرى) ئوچۇرلر كىف قوللارى واستىلەسە سىز اولونۇرلر .

۲۹۱ . قەمە خەبەرلەندە مۇرپىن عىسكى بىرىنىك قارىشىدە

مەت ايدەك قانچىلر ئىدىن ايلرى قەردوللرى موم چىمەنى اوزۇندە اصولە موابق سۈرىدە تەقسىم ايدۇب آستىدىن كىچىلە بىك بىر خىل اشكىل ايدىلار .

۲۹۲ . بو قىتوبلار بىر خەبەردىن سۈركە ايلرى قەردولر خەبەرىك غا ، ئىمكان ايدە غنا بىلە كىرەشمەش اولان عىسكەر خوالە اولونۇر ؛ بومى بىرۈىش بىلەك سۈركە بىلەك جىزۇ ئىلار دە ايلرى قەردوللرى تەك ايلەك وظيفىمى سى بىشادەر دىدەدە ايدىر . بولكى خالار دە بىشادەر :

۱ — بىشادەر قىم كەلسى :

۲ — ايلرى قەردوللر كى ايكى قىمە آربىلر .

۲۹۳ . نظام قەردوللر افراز ايدىن ئوچۇلر . سىناقتا بولدىنى خالە سىناقتا بوچۇلر ك . ۲۹۴ . (افراج ، او وسارە كى) بولكى نقتلارە قونالمى .

۲۹۵ . ايلرى قەردوللر كىدىلار ئىدىن اغنا بىلە سىبىت بىر مە ملىدە بىر . لۇمىس بىر بىر قىل سىلاح اداختى كىدە بولۇن قەلمك استراحتى اخلال ايدىكىكى ايلرى قەردوللر مەنە مەقتەر اولمەنى مەساد مەكە خەبە سىبىت بىر .

۲۹۶ . ايلرى قەردوللر دىشنىك غەزىمى بوچۇرلر قىمە كى سىر ايدىن دائىم اغنا بىلە خەبەر خالە بولۇنلار .

مىخاقتلر ايلرى قەردوللر ك تەقسىماتى

۱ — ايلرى قەردوللر اصولە :

۲ — بىلەك قەردوللر قەلمبە :

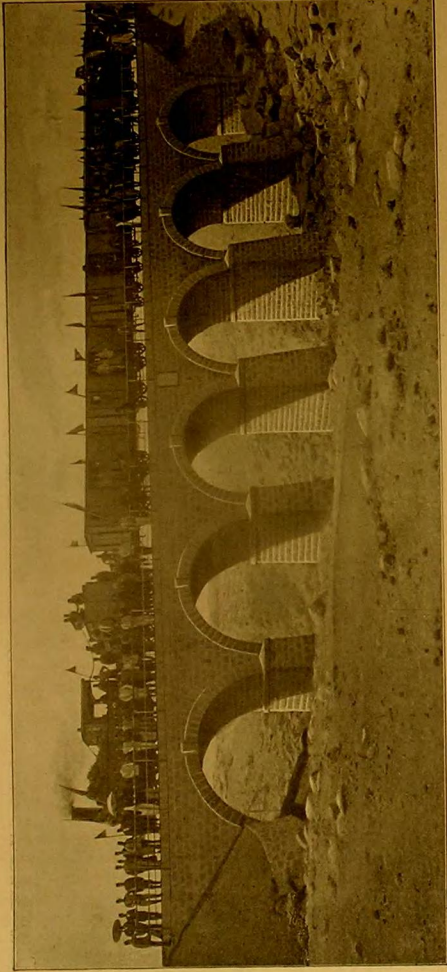
۳ — ايلرى قەردوللر سۈرۈش كى قەمە غەزى آربىلر .

۲۹۷ . ايلرى قەردوللر كە قىساقى ايلرى قەردوللر تومالدىك ئىخت ايرىدۇر . (مابەد ۲۰۱ : ۲۰۴)

۲۹۸ . قىطبات ايلرى قەردول وظيفىمى اچون تەقسىم ايدىن دائىم جىزۇ مەلارى بارچە لامەنە غىرت ائىل . بىر نەقز ايدىلر ، چىمەك ائىدى و باخۇد اوشىلدىك تەقسىماتى اچىلغان ايلدىكى قەردۈرە سىز وىمخاھلە ايدىلەك اراضى مەندە منقەلەر تەقسىم اولونۇرق غەزىمە مەستىل بىر قونالدىك ئىخت ايرىدە اولقى اوزۇدە

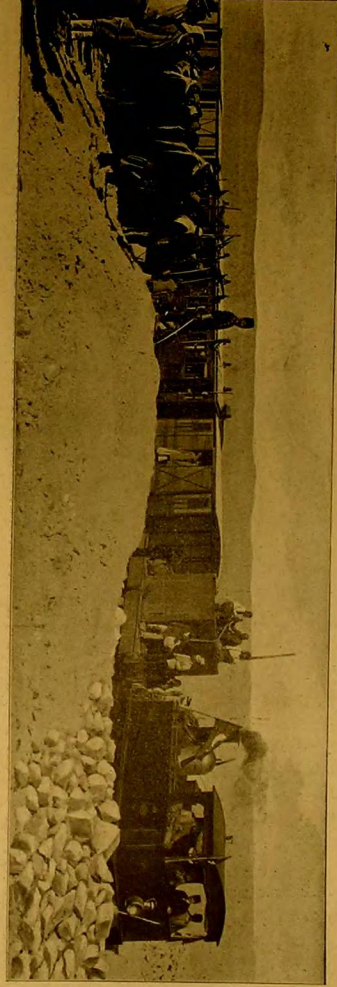
آرى آرى ايلرى قەردوللر مفرۇلر تەقسىم اولونلار . ۲۹۹ . ايلرى قەردوللر قىم كەلسى خىلاطلر كى قىتدە ائىدە مۇساق ائىل ؛ بىلەك قەردوللرە استام وظيفىمى كۈرەيدىلر . (مابەد ۲۰۵) .

ائىت خىدمەتتىك غەزىمە سىياسى بىلە بىلەك قەردوللر اشكىل ايدىلر . بىلەك قەردوللر ايلرى سىز وىمخاھلە كىچىك اچون كۈچۈك قەردوللر وىمخاھلە كۈچۈك شايىق بوستىلرى افراز اولونۇر (كۈچۈك شايىق بوستىلر) وظيفىمى غايت مەم ايسە بولار بىر شايىق قونالدىكى آلتە وىرلەيكە اوزمان بولار . (شايىق بوستىلرى : دىيىر) .

اعظم آثار جزیره حضرت علائقهایان جنبه جواز خورد و نشین کردن سابقه بنای ناموس بنامت خورد و نشین کردن در آن زمان صورت گرفته
روزه قدر اول آن قسمت بنام ابرای رسم کشادند. رنگ کرمی گنوموده واقع آن کوزل کوزی اوزرمان صورت مروری

Passage de terre sur le viaduc situé sur le viaduc kilométrique de la ligne ferrée du Hedjaz

اعظم آثار جزیره حضرت علائقهایان جنبه جواز خورد و نشین کردن سابقه بنای ناموس بنامت خورد و نشین کردن در آن زمان صورت گرفته
روزه قدر اول آن قسمت بنام ابرای رسم کشادند. رنگ کرمی گنوموده واقع آن کوزل کوزی اوزرمان صورت مروری

L'impressionisme de la partie de la ligne ferrée du Hedjaz s'étendant entre Deraï et Zorah le jour de l'ouverture au trafic de S. M. I. le Sultan

غایت قیئندئاس حاصل ایدئاس
ایسه سواری - وحقی تام مود
چودده سواری بئوکاری -
دشنسک پالمری اوزئنده
اجرای حرکت ایچون استعمال
ایملیدر .

برنجی خطده لوس اولان
سواری، ایبری قرهغول بیاد
دسته التحاق ایچلی و شساید
ایجاب ایدرسه ترصد خدمته
دوام ایچک ایچون بئوک قره
غولره الحاق ایدئالی و آکر
ممکنه بیاده قیئنده بولون
موشلرده عائلره برلشدر-
ملیدر .

۳۲۸ . ایبری قره غول
قوماندانی ایبری قره غول
سواری قوماندانه ستر و ترصد
ایدلهجسک منطقه اراضی
ارائه و زورده قدر اسکافات
اجرا ایدرجهکی تعیین ایچیلیدر-
آغشی لایمکنل تدابیرساره

ایچون ایبری قرهغول سواری
قوماندانی کندی کندیبه حرکت
ایچیلیدر .

بیاده ایله دائمی ارتباطی
حافظه ایچیلیدر ؛ حتی کندیسی
بیاده ایله ایچکدن سوکره
بیله ینه کشف خدمتیه
ایزیدرجهکی سواری
ایله اولان ارتباطک
حافظه سندن مشمولدر .
ایبری قرهغول سواری
قوماندانی پارنجی
خطدهکی سواری
قطمانسک قیئنده
ویاچود ایبری
قرهغول قوماندانسک
یاندیه بولویلمدر .

۳۲۸ . سواری قرهغولی
امینیقی محافظه ایچون :

۱ - ضابطه پوستهاری ؛
۲ - کوچوک ضابطه
پوستهاری (بولردن
بری قیو قرهغولدر) ؛

۳ - اوج آتئیدن مرکب
(نوجیخار افراز ایدر .

۳۲۹ . سواری بئوک
قرهغولی امینیقی
حافظه ایچون ایبریسنه
نک و نییاب حاله
کوره بر یا بر قاج
یاچمه نوجی
ایخراج ایچلی .
بچاور قلمه لرله
اولان ارتباطی
دائما حافظه
ایملیدر .

سواری بئوک
قرهغول قوماندانی
آغشی اولدیگی
موضی ایبری

قرهغول قوماندانه
بسبط بر قروکی
ایله اشعار
ایچیلیدر .

بولندن باشقه
افرادنه نه رادمه
قدر آرزوچ برسهولت
کوستر-
پلهجکی بارکوزره
نه زمان سووم
فریلهجکی ؛ آغشی
یاقوب جتی تعیین
ایچیلیدر .

قائمقام دتبهسره مظفر طلفغالی یورولان یوزان خصوصی حضرت
ایدلیدیلن حرقلو سید یق اندلی

Said Kiamil bey, vobé de camp de S. M. I. le Sultan qui
vient d'être promu capitaine de frégate

نوجیخارک یاظه لرلی چیناروب
چیناروبه غنی ؛

توتون ایچوب ایچیه جکلی .

۳۱۲ . نوجیخار ایستدکاری

کی باراحت طور و شمیئنده

ویاقلورینه آلهرق طورده بییلیر .

سده هجری زمان سلاح استعمال

ایچمزور بولندن باشقه پالمز لاندن کچن

کشت قوللرینه دشمنه دار ایدیلن

ترصدانی بیلدیرمل . شهبلی

بر علامت کوزر کوزمر ایکی

فردن بری بوئی کوچوک قره

غول و ساژره ایخار ایچلی .

اوردنلق قراردنی اشاده

کندیبه هر کیم یقلا نیرسه

نوجیچی بوئی استجواب ایچلی .

اوجنچی دفعه ایدیلن تکلیفده

طسوروب جیواب و بریمین

کیسار اوزرینه آغشی ایچیلیدر .

کشف قولاری

۳۲۳ . کچمایدن سواری کشف

قولی خدمتانی خصوصیه دشمن

غایت قیئ بولوندیگی زمان اولدیجه
بمسافه (تقریباً ۲۰۰ مژده دن

بیاده کشف قولار له تمام ایدیلیدر .

۳۲۴ . نوجیخار خطک ایبریسنه
کوندیلن کشف قولاری

نوجیخارلی بر قوماندانک (ضابطه)
امری آئنده اولتی اوزره لاقال

ایکی کندیسن عبارت اولیلیدر .
کشف خدمتی ایچون قوماندان
ولفراد

انتخاب ایچک ، غایت فصل
رئهنیات و برمکنل دها زیاده
حاضر ایمیئیدر .

کشف قولاری علی العموم
چانفلسر و اشابسز حرکت
ایچیلیدر .

اکتویا معین عائلرده
کشف قولاری بولوندره
رقی بولاری آره صره

دکیشدر برمکه ده مناسیدر .

۳۲۵ . دوره قولاری
(قوماندانی ده داخل اولدیگی
حاله)

ایکی کندیسن مرکب اولوب
بولر نوجیخارلی نغیش ،
نوجیخار طرفندن

اشغال ایدیلن اراضی
منطقه لرلی نجرلی کوچوک
قرهغول ایله بچاور

قطعات بئنده کی مواصلاتی
تأمین ایدیلر .

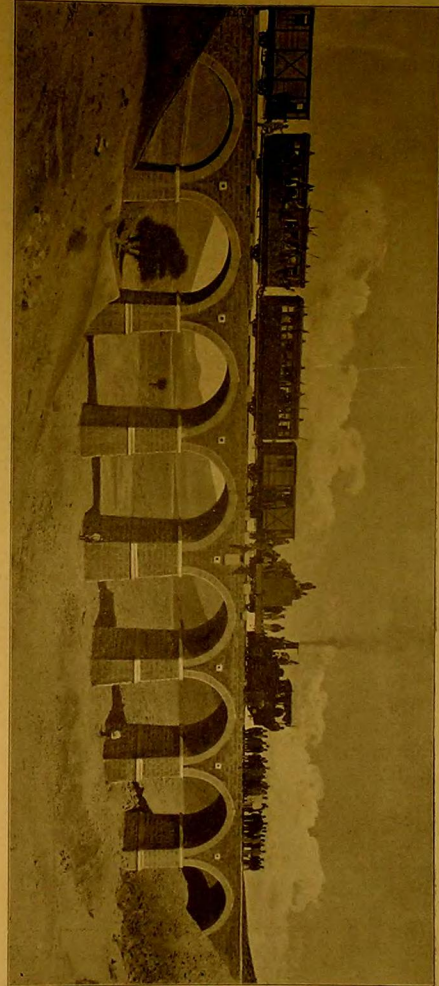
ایبری قرهغول سولاری

قواء - محرمیه

۳۲۵ . سواری کوندوزن
قاعده ایبری خطده
بولونور ؛

کیچه این ایسه ترصد خدمتی
غایت دواملی برسهولتده
تکمیل اولونه
رقی

یوستلر دها ایبری به بللی
باشلی بولار اوزرینه
کنورولور . دشمنه

عراقی آتار نییوه حضرت علیانجهمین جوبه حجاز بولر عیلم
اولان سینهلایتا ایچرای رسو کسانده زینت کسکان
نغیش کلک موزده واقع کوزلک بئوک
قوزلی اوزرینه سورت سروزی
Passage au train sur le rindere s'écrit on
général-voilà compagnie Kikamir sur la ligne
ferree du Hedjaz

کذا کشف قولاً به پوسته و نوحیاریته نهبک لازمی و برآمد که سواروی بیوک قرغول قوماندانک و طیفه میسر .
۳۳۰ . قنطه یا کچنکده و مدافهده استعمال اولونور .

ایک مهم اولان شی کشف خدمتیدر ؛ نوحیاریله کشف اجرا اتمک ایکنی درجهده بر همین جاژور ، دشمنله تاس بر کره اده ابدانکن سونکره دشمنی دانا تمقیب ایدن کشف قولاری طرندن کچه کوروز عاظه ایلملیدر .

۳۳۱ . کودوزین پوستهله نوحیاری (بولاری ترسد ایچون) نظرانی باده قنطه ره قوتول ؛ کچهچان (کوربار ، کچندر و سترکی) بولاره جادواره کنترلیلیدر . راسدلر آفاج و اولورک اوسته قشیل ؛ نادراً بارکیده بولنایدر ؛ اینجابهده کشف اولی ده استعمال ایلملیدر .

۳۳۲ . سناط پوستهتری به کوجوک شایط پوستهتری چیج بوق پوستهک قوشه نظراً آتین ایلدیج با اظا ایدجکی و طیفهک اعیقه نظراً آتین اولونور .
نونامرتیلرینی عفاظه ایچون (آج آتیدن مرک) پوستهترله نوحیاریلر اقرار ایلملیدر ؛ اولدجی قوتلی بولان شایط پوستهتری کذا کوجوک شایط پوستهتری ده اخراج ایلملیدر .
ایک اراضی اولوزاره قدر کوروله پوستهسه یا کونک نوحیاری

چقارماید .
۳۳۳ . بر پوسته اوج آتیلدن عبارت اولوب بولردن علی - العوم ایکنی ترسد ، دیکری بارکیرلری عفاظه ایدر .

۳۳۴ . پوسته قوماندانی مبتکده ای افراد ؛
دشنه ؛
اراضی ؛
بیوک قرغول ایله کریمک قنطه ره کیتیک ایچون هاکی بولردن کیتیک بکنه دار معلومات و برمیاید .

بولدن باشقه افراده و بریلجک استراحتک نه نراد ده اولدجینی (استراحت ایلیلوب ایلمیه چکی ؛ بارکیرلر قولانلری نه زمان جو-جورچکی ؛ بارکیرله صو و یک نسل و بریلجکی) ده تعیین ایلمیدر .

پوسته دانا عماریه حاضر بر حالده بولونوب قنطاک عماره تربیاتی آلیله یساری ایچونده قنطهک مرزوس بولوندی تهلکنی اثره ایزکدن چیر و برمیاید . بولدن مسول اولدجینی پوسته قوماندانیدر .

۳۳۵ . افراد و حیوانانی اغنه ایچسون آلهجی تئاری بر پوسته اسسلا کیشدر برمیاید .
۳۳۶ . نوحیاریله کشف قولاری کوردکاری دانا بر برلرینه سولمایدر .

۳۳۷ . اگر حالده مین بروضه باشی بولونیاچی وجه ایله ایاری قرغول خطی خارجه غایت قوتلی شایط پوستهتری ده سوق اولدیبار ؛ بولر دشمنک یانی اسلا برقیوب دشمنه کچه

کودوز تماسه قالی . دشمنه دار خیر و نقر لورک اسالی تانبار ایلمیدر .

۳۳۸ . عمومیتبه سواروی قرغاری غایت بیوک بر اراضیه لزوم کورتره چکری کچهچان ایباریلرینه تمیل بریاری قرغول خطی وضع اتمک قرغایدر . بنه علیه بولورک اشغال ایبارکی هر موقع ، هر اچیق اده و کله آری ستر و عفاظه ایلملیدر . بولدن باشقه کشف خدمتده واضع بوسونده اجرا اتمی ؛

بولاری سد اتمی ؛ (کچید ، کوبری ، کوی ، مملاری و سترکی) یا ایچککه مساعد اراضی منقهلاری اختلا اتمی . کذا استجماک مغزومی ده استعمال ایلملیدر .
۳۳۹ . اکتوبالوار ، آری آری کدباریلر ستر و عفاظه ایچک اولوزه بان یانه برلندوبلیر .
شاید اولجه بشدار تشکیل ایدان ایسه ، هر قنطهک ایباری قرغولاری بیوک قرغولار تشکیل ایدر .

۳۴۰ . دشمناساولان سناطوق ایچونسه ایباری قرغولورک ایاریسته ایباری قرغولورله سواوی کشف بولکاری یینده متوسط اولوق اولوزه - سواوی استاد بولکاری « تشکیل ایلملیر . بونار کدباریلر کورتران عجلدن اسلا آریوب کشف مغزومرینه راستاد تشکیل و حال-اتراحتده بولونان اغنهک امتیاق عفاظه ایدرلر .

مشتعل کجما

هوای مایع بولوز

مایع هواک ادا رمل سورونده استحصا و اعمال ایچون بر اصول جمید بونش اولان موسیو قود هواونک با نوحیاری ایچون قوی الماده استفادلی اولدجینی یلدر بیور .

موسیو (قایته) دخی مایع هواونک طبقاتی سمود انا ننده مولدالغوشهک افتاقه خدمت ایدهجکی یلدر بیور . قنطیوی قابل سوب و ادا ده بولورک مولوتورلی تحریک ایچون استعمال ایلملیر طنطه و نولماید . ژبرا برلرک قوتی استحصا اتمک ایچون کفایت ایدن یادم کیل بیدول برته (۱۰) کیلو مایع هوا لازمدر .

قنط مایع هوا بولونک شیشریلی ایچون مولدلا ، احتضارنده یک کوزل قولانلیریلیر .
بومولدلا ، احتضاری آتیدیک قنطه اولوزه ، موسسدر . برنجربه بولورسته مایع هوا تجره ترک ایلملیرله آزونک قسم

اعظمی طیاران ایدر و آذ زمان اینجده هان ساق مولدالغوشه دن بشفه برشی قاناز . بومایع مولدالغوشه ، اینجوقنلمش برلیوبه واسطه سیه هوا غازی نقل ایلملیر و قیلرسه اول امرده بلاق رالو پیدا اولور قنط بونک شمای کوجک مایری رالو قانچیه قدر کوجایبار .

بنه علیه مایع مولدالغوشه ایله تاس ایدرک تنیج ایدن هوا غازیسک عتموی اولدجینی مرکبات مستسایه قنطک کانفی یاشن بولونوب ، کوجک مایری آوز کتجه بوده مساف هوا-غوشه دن بشفه برشی قانچیده دلیدر . موسیو قود بوسورته ، مولدالغوشه اعمال اسولی تأسیس ایلملیرسه سادهجه هوا غازی قنطسک شفته معادل برقیثابه بوسف غارن استحصا ایلملیرسه چکی طن ایدر . بیور . بکاده سبب اولدجی معامه ایدان غازک حجمک نصف درجهده ره دوچار اولدجینی کورتلیرور .

نسبایت تجریه ایچون طولانی اولوز ایلمان هوای نسبی کشف ایچون هواک بونک عمارنده مایع هوا قولانلیریلیر و بوسورته هوا ؛ بنزوب و توتوریله اولدجینی کی تدارک و استحصا ایلملیر .

معنه و کسب نکایه هر قوشی

اودت

[یکن نسجه مردن مامد]

— هی ، بکا باقی آرش ، طیشاری باقمه .

— قنط بن (رایبه) م .

— (رایبه) میمک ؟ نه اولورسه اول ، بوندن بکا نه ؟

آرش ، طیشاری به قنط . اکلایورمیسک ، بوقه ایفلرندن طوند ، یغ کی شویله کورکندن اشانی . . . . .

م . بوخترانه سوزلمه قارشینی عظامی چیج حدت اینجه کمال صافیت و ملازمتله کولوریدی .
ملیور - موسیو رایبه فرج کسه ایله حال و موقوف ، هوایی بکا اکلاندی ، بومایه قنطی ایلمن مانبستز معامه جانی سینه قشیدی . قنط بوکیش قای ، سات آدم م . بومامنه عخرامه یک طیبی بولمیشدی ، شواکشانمه ایگیزه دون اولوزادی به کولوب-سولاش ایدر . اولوزماندجی دوستلی آندیردق . حتی سیاحتلرله هب تم قومنده ایشدیمک و ایوره انتظار ایدرک (آرمان به ایک) ایله سفر اتمک متنازیر . سر کدشتن بن کندی لاسندن ایتمدم .
مادامالار اودت دیدی کی ؟

— بزی بومایوره قدیم ایدریمسکز ؟

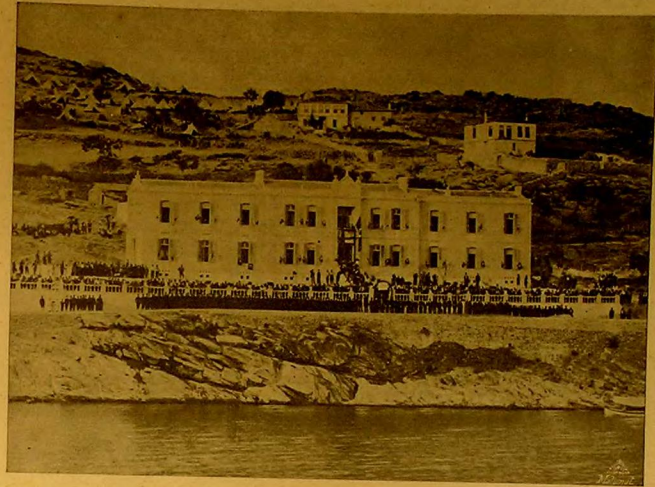
— بوک قولای برشی . قنط شیبیدین خیر و بریمک تم ملیورتم بلاق براطفه برزاز ، بر مسالون آشی تکدر . اولک مجلس مداحبتدن چی برشی اشفاده ایدمه چکسکر .
— جام ، سز بویوروزه قدیم ایلمکزه اولوری بزم ایشدر .

— اوسترایادن بیک بشیور میل اولوزا قلاشمش ایدک . بحر عیبت هندیک شیک غرق استقامتیلر اولودق . هوارفا کنبوریدی ، علی الا کثر واکد ، بمضاً براز متوج سولری کیبوردی . هوای نسبی قلبک تاثری حدیله سبیلق ، آغیر ، قوس بخش بولتیوردی . بوله بر هواک کونک عاظه مبتلا بولانلر ایچون نه درجه و غایت اتمک بولوندی مولومدر . بوجته بیچاره هانری دوروی کیتیکه دها زاده قنطیور ، ناداکوزلریمک اوزکده آریوب کیتیبوردی . آرق کوریلیدی کی کنتجکنت قوشه معسوفی بر مرش مدتهه قارشی قنای اولوب کیتیکه ایدی . بو کیتینه ایشدیم و عدی ده حالا ایفا ایلمه ستمیم . مادامالار اودمه فصل عریبک تسویری سولیه ییلوردم ؟ « هانری ده بیوسوک سناطه و اچگری طلب ایلمور . دیه یلک ایچون بونک برجر اولوزاملدی . اولزمان مادمالار اودت کل استغرابه بوزمه باقمق :

— بیچاره ، چوچک حالی کور بویورمیسکز ؟ آریوب کیتیبور . شو جله باقی ایدواچدن فصل بحث اولونه بیور ؟

دیش اولسه نه جواب و برمیالوردم ، بوکا بنه ایچی کیشدر . بیور . بوسله اولوزه سکوت ایلدیمه اصرار کور ستر بیوردم . قنط هاری دوروی ده کیتیکه یک تاثر ، ایدیشک رحاچ آیلوریدی . بوزمه غریب مؤشاه باقشاری و وزدی . سوزکه اودرن ، الم اکین باقشارک آتند ، بونج شپه ، ری ده محس ایکنده ایدم . هاری دوروی سوکیتنه قارشی تم سو شظیرده دلائل شپه ، ترد ایدمک برظقه اشتباه و ایدنه بولندن کتدی اگه مری . ذاتاً بومدش نله مبتلا بولان اولک بونک ، سنیونک اینجده اعراض دیک اولان شو حسابه یک طیبی اولوق تاج بولوردر . عجبه آیلوردم . قنط اولندن بشفه برشی باینی ده ایدن کولوریدی ، بر چهارنشیه قوشی قنطاشی هواک معادل اولان آتند ره دغماً فورطه باشلامشدی . دکر کیتیکه قیاریوردم . سنیونک اینجده هرکی ، هر شیش و برینه قارشیدی . غارمونر مرده بوزلردن بوزلا ییلوریدی ؛ هرکی بکدر بوملاق قنطه قنطه قاردمرینه یانیدرلر .

برده برمدت ساولنده او طورندن سوزک لکر کلفتن سبیلبارق قارمه چکدم ، یاندم . کچهکک باربسنده قاردمک قویسی آجلیدی . طلعت اینجده یجری به برسی کردی . هان اکثریق دوگنسه سونه قنطه لامبغنی اشتغال ایشردم . قارشیومده کچه قیاضه برسی طوریوردی . بریشان طورندن بوزدریه تردده و غرامدم .

جلوس مابون سمیت مترون حضرت جهانپادشاه بکری بدیخی سنه دوربه شاهانلک روز فیش الروزنده رسم کشادی اجرا قتلان قواله غربا خستهنامی L'hôpital des étrangers (Gharaba) inauguré à Cavala le jour de l'unionement de S. M. I. le Sultan.

— نه وار ؟

دیه بو لاکتای زیارته جساتر ایذن کیچیدن سوردم . بکا شو بولده جواب وردی :

— سینه طبیعی بی بر پایه کوندردی . موسو ۲۷۰ مورودی قارنده بولسان دانک یک فنا بر حالده بولندینی سزه خبر ورمیکه کلام .

هازری دور بوردن بخت ایملک ایستلایکی اکلدم . هان اولمئی اوزدیه کپردک تام قارشومزده بولسان عجبک قارنده علی العجبه قوشدم . ایجری به کوردیم زمان تجسس بر منظره کم قارشونده بولوبوردم . هازری دور بوی باشنده بی تاب یاتوردی . بیاس کتان اورتو کورکسته قدر چکلمش . فقط نام او قلمده به یانه بله فان لکزی . فان بیخیزی کوردوبورودی . کنایه بی شو خالده کوردر کورمز وقات ایتمش اولدینی ذهابه قایلدم . بوقدر فان قوسدندن سومرکه اولک وقات ایتمش اولدینگه یک نظرده استیال ویرماتک قایل دکدی . خسته تک بائی اوچسنده حاضر بولان طلیب بی تا مین ایستی :

— چوق شکر . یانکوز بونسکه خاطر منی کپردک دیدی . فقط سزه خبر ورمیکه بچورد اولدم . موسو کراولون .

— یوندن طولانی اسابت ایستدیکر . فقط بو یحران مرشه سابت نه ؟
— فورطنه سبب اولمش بولده چی . بو . سیمسز دکز جالفا . نه منک تا مئی . موسو دور بوری برمدت مکره کئندینه کلمیلور . فقط بوقا فان اولدجک اولورسه بولورسه بمرالک لکن آجمنندن ده قورقورور . قاب غلنتک بولبه یکدیگری بی منابب کس ایتمی ایسه علی الاکثر مهک اولور .
— اوت اکر بوقورطنه دوام ایدر ایسه .....
— جابندن قورقوروروسی . دینه کککوز . قورطنه تک دوام ایدجکته استیال ویردم . مسباحه قدر . اولبه طین ایدرم . بوقوکولگی دکزلی آراق آرقه مزده برافه جنز .
— اولبه اولمش جناب حقدن نمی ابدلم . باقکوز . بیضار شیدمی براز دهانتظامنه کردی . موسو دور بوری کئندینه کلمک باشلاهیچی . آیلدینی زمان منزی بولبه باش اوچسده . متأثر بر نوله کوردرسه بلکه متأثراورور . سیز قارمکره کچیلکیر . بن ستری کبکوزن حالندن خبردار ایدرم .

مابندی وار

محمد طاهر

۱۲۰	تضاد میدان حربنده (۱۱۰ رسی ماورد)	۱۲۰	تضاد [ملی حکایه] صنوق شیا
۱۲۰	نشدیه روح	۱۲۰	قانون تکسولری (فرانسجه)
۱۲۰	کتابه نغم (۳ جلد)	۱۲۰	بش اسانه مسکان ماجرای پول نرهمی
۱۲۰	جولده بر سر کشت	۱۲۰	بارتومک میولک بولری
۱۲۰	کلاسه شکران	۱۲۰	قول پوسان نظامنامه
۱۲۰	رصفه قلب	۱۲۰	دارالفنون نظامنامه
۱۲۰	مدافعه (مابدن باشا)	۱۲۰	مورجه
۱۲۰	صباح الخیر بی محاب السیر	۱۲۰	فرانسجه
۱۲۰	سجل شمس نظامنامه	۱۲۰	حجاز تجریدول تومیسویق نظامنامه
۱۲۰	حریر مسافرتیه داتر تلهاث	۱۲۰	عودت (حکایه)
۱۲۰	قیمت مودرله مکاتب طمانسی	۱۲۰	مغان تحریک نظامنامه
۱۲۰	طور نمود دیش	۱۲۰	ترسادات وحوالیستک هوا فزله
۱۲۰	الذت	۱۲۰	تربیتیه داتر متاوله وشرطنامه
۱۲۰	اعجاز قرآند زبینه	۱۲۰	جنای قلمه بولاری (تاریخ)
۱۲۰	مخردلی (۱ جلد)	۱۲۰	بلایک تلم زبینه
۱۲۰	توجه المرحوم عثمان پاشا التازی (عربیجه)	۱۲۰	برهات ناشافه
۱۲۰	سورای موصوفانه	۱۲۰	انزویه اذکان حربک
۱۲۰	عسکر اوغلی ملی حکایه	۱۲۰	تحصیل احوال نظامی
۱۲۰	۵ جلد	۱۲۰	رحمتی جنایت
۱۲۰	منظره (مردورحیفه) (جز ۱)	۱۲۰	دولتکارت نوی
۱۲۰	واقف (رسی مترجم حکایه)	۱۲۰	قادی قالی (مکتوب زین)
۱۲۰	تفریق نوبله مجله کوزلی (پبری)	۱۲۰	ظفره ایچون برسه ایسی آرمیجه شوالوره
۱۲۰	سری ملی حکایه	۱۲۰	تهد ایچی کوندولین کتایرک غنیمت اولدول
۱۲۰	۳ جلد اولوده	۱۲۰	طولانی ادارتیز مشورل اواز
۱۲۰	حیات اولوده	۱۲۰	یاب عالی جاده سنده ۱۴۲ (بصرول)
۱۲۰	پتان	۱۲۰	(معلومات) حکایه سی معرفتیه کشر
۱۲۰	سورای شان (ملی حکایه)	۱۲۰	اولان نوبله کتب و سائر مک فهرستی
۱۲۰	رسلی تاریخی افغانستان	۱۲۰	سجده مارش نوبله فهرستی
۱۲۰	مورجه تاریخی افغانستان	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	تربیت	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	واقعہ بر جولان	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	توزیبات ایچنه	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	شادی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	قلعه طغری (مصور سیاحتنامه)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	ماتیلد لاروش (مصور و مترجم حکایه)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	رساله ملی حکایه	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	مرض عثمانی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	ذیل عبارات عبرت عقیبه	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	۴ ملام (کماکود)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	آب تاریخی (مصور)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	شهر تکسولری (۶۸ جز ۱)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	بولان معامده صلیبی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	اسلامیت منبده طغری روز و نما کمال	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	۳ ایک مشهره	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	وزیرک اوردای	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	جولده بر سر کشت (فرانسجه)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	آب تاریخی قلمی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	سرکشت خلوصی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	۳ مکتوب سالون (حکایه)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	تضاد اسامیه (فرانسجه) (مترجم)	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	تربیتیه داتر مطالعات احد نصوی	۱۲۰	تیمار
۱۲۰	فرزک غلنتک تدابوسی: عمالین فارغ	۱۲۰	تیمار